

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 73/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. L. M., súdneho exekútora, L., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., R., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7 Er 622/2002-62 z 5. augusta 2009, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 CoE 81/2009 z 10. marca 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 175/2010 z 22. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. L. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2010 doručená sťažnosť JUDr. L. M., súdneho exekútora, L. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. K., R., pre namietané porušenie jeho základného práva na

súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 Er 622/2002-62 z 5. augusta 2009, uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10 CoE 81/2009 z 10. marca 2010 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 175/2010 z 22. septembra 2010.

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

«V exekučnej veci oprávneného: M., s. r. o.,... R.,... proti povinnej: J. B.,... D., o zaplatenie 5.575,45 EUR s prísl. Uznesením Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 7 Er/622/2002-62 zo dňa 05. 08. 2009, tento prvostupňový súd neschválil rozvrh výťažku dražby nehnuteľnosti konanej dňa 21. 07. 2008. Jednoznačne zastávame názor, že rozvrh výťažku dražby nehnuteľnosti konanej dňa 21. 07. 2008 podľa návrhu sťažovateľa mal byť súdom schválený. Proti Uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 7 Er/622/2002-62 zo dňa 05. 08. 2009 podal súdny exekútor odvolanie s návrhom, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) zrušil a podľa § 221 ods. 3 O. s. p, vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uznesením č. k. 10 CoE/81/2009 zo dňa 10. 3. 2010 Krajského súdu Žilina ako odvolacieho súdu tento súd potvrdil napadnuté prvostupňové rozhodnutie. Voči tomuto odvolaciemu rozhodnutiu súdu podal sťažovateľ podľa § 236 a nasl. O. s. p. dovolanie. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 175/2010 z 22. 9. 2010 doručené právnomu zástupcovi sťažovateľa dňa 26. 10. 2010 bolo uvedené dovolanie odmietnuté a oprávnenému a povinnej sa nepriznala náhrada trov dovolacieho konania...

Odvolací súd v napadnutom uznesení sa v podstate stotožnil s prvostupňovým rozhodnutím, podľa ktorého prvostupňový súd zistil, že súdny exekútor v rámci prvej skupiny uspokojovaných pohľadávok nesprávne určil výšku odmeny za výkon exekučnej činnosti. Súd má za to, že odmena súdneho exekútora vypočítaná podľa § 5 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. má byť vo výške 20% z vymoženej pohľadávky a nie vo výške 20 % z vymáhanej pohľadávky, tak ako si to uplatnil súdny exekútor, čím sa

nestotožnil s názorom exekútora, že základom pre výpočet odmeny je výška vymáhanej pohľadávky...

Zastávame názor, že exekútor postupoval v celom exekučnom konaní, ako aj pri výpočte trov exekúcie správne, pretože vychádzal z dikcie platných a účinných zákonných ustanovení § 4 ods. 1 a § 5 ods. 1 písm. a) a § 27a Vyhl. č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších noviel. Výnimky z takéhoto výpočtu odmeny exekútora predstavujú § 6, § 14 až § 16 cit. vyhlášky, tieto však nie je možné aplikovať na danú vec, pretože sa týkajú iných foriem realizácie a ukončenia exekúcie. Súdny exekútor má teda nárok na odmenu exekútora vypočítanú z výšky vymáhanej pohľadávky a nie iba z tej výšky pohľadávky, ktorá bola v tomto exekučnom konaní vymožená.

Podľa nášho názoru Okresný súd Dolný Kubín v konaní 7 Er/622/2002 a Krajský súd Žilina v konaní 10 CoE/81/2009 nesprávnym právnym posúdením v predmetnej veci pochybili. Tento omyl oboch súdov spočíval výlučne v tom, že aplikovali síce správnu právnú normu, ale jej obsah nesprávne interpretovali v rozsahu a spôsobom, ktorý analyzujeme a zdôvodňujeme v tejto sťažnosti ...

Keďže vyššie uvedené exekučné konanie sa začalo pred 30. 4. 2008 poukazujeme aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. 6. 2008, sp. zn. 3 M Cdo 13/2007 (na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora SR), podľa ktorého za výkon exekučnej činnosti, s výnimkou opakujúcich sa plnení (§ 4 ods. 2 vyhlášky) a s výnimkou odmeny za zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti, odmeny pri vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcie a pri zastavení exekúcie a odmene, ktorou sa odmeňujú paušálne jednotlivé úkony exekučnej činnosti, patrí súdnemu exekútorovi vždy odmena vypočítaná z vymáhanej sumy.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

«1. Základné právo sťažovateľa JUDr. L. M., súdneho exekútora, sídlo: L., právne zastúpeného JUDr. M. K., advokátom, so sídlom R., na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní

vedenom pod sp. zn. 7 Er/622/2002, postupom Krajského súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 10 CoE/81/2009 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 175/2010 bolo porušené.

2. Zrušuje sa Uznesenie Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 7 Er/622/2002-62 zo dňa 05. 08. 2009. Zrušuje sa Uznesenie Krajského súdu Žilina č. k. 10 CoE/81/2009 zo dňa 10. 3. 2010. Zrušuje sa Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 175/2010 zo dňa 22. 9. 2010.

3. Okresnému súdu Dolný Kubín sa prikazuje, aby vo veci ďalej konal bez zbytočných prietáhov a vydal rozhodnutie o schválení rozvrhu výťažku v exekučnom konaní EX 391/2002 vedenom exekútorským úradom sťažovateľa v zmysle jeho návrhu zo dňa 18. 5. 2009 v konaní sp. zn. 7 Er/622/2002.

4. Sťažovateľovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 676,85 €, ktoré je povinný Okresný súd Dolný Kubín zaplatiť právnemu zástupcovi sťažovateľa do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Ústavný súd konštatuje, že pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 7 Er 622/2002-62 z 5. augusta 2009, vychádzal z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak takúto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Je nepochybné, že právomoci ústavného súdu vo vzťahu k preskúmaniu rozhodnutia okresného súdu jednoznačne predchádzala právomoc krajského súdu v odvolacom konaní. Krajský súd na základe podaného odvolania preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa a uznesením sp. zn. 10 CoE 81/2009 z 10. marca 2010 ho ako vecne správne potvrdil.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 208/08).

2. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv aj uznesením krajského súdu sp. zn. 10 CoE 81/2009 z 10. marca 2010.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd zistil, že namietané uznesenie krajského súdu sp. zn. 10 CoE 81/2009 z 10. marca 2010 nadobudlo právoplatnosť 2. júna 2010.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (IV. ÚS 14/03, II. ÚS 246/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07).

Na základe uvedeného a s prihliadnutím na dátum právoplatnosti namietaného uznesenia krajského súdu (2. júna 2010), ako aj so zreteľom na deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu (22. decembra 2010) ústavný súd považoval za dostatočne preukázané podanie sťažnosti v tejto časti po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty (obdobne napr. III. ÚS 301/04, III. ÚS 156/06, III. ÚS 187/06, III. ÚS 143/07). Keďže zmeškanie lehoty na podanie sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

3. Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 175/2010 z 22. septembra 2010.

Ústavný súd zistil, že týmto rozhodnutím najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu odvolacieho súdu, pretože dospel k záveru, že proti tomuto rozhodnutiu nie je dovolanie prípustné.

V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol podstatu prvostupňového uznesenia. Najvyšší súd uviedol, že okresný súd „*svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súdny exekútor nesprávne vypočítal svoju odmenu za výkon exekučnej činnosti. V dôsledku toho došlo k určaniu nesprávnej výšky celkových trov exekúcie uspokojovaných v rámci prvej skupiny. Uvedený chybný postup súdneho exekútora mal vplyv na správnosť rozvrhu výťažku ako celku, preto okresný súd rozvrh výťažku z predaja nehnuteľností neschválil.*“.

Dovolací súd ďalej konštatoval, že krajský súd sa stotožnil so závermi a odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, a preto ho ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia vyhodnotil aj argumenty sťažovateľa obsiahnuté v dovolaní, pričom v tejto súvislosti poukázal na to, že sťažovateľ „*namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, zastávajúc pritom názor, že v exekučnom konaní ako aj pri výpočte trov exekúcie postupoval správne, pretože vychádzal z dikcie platných a účinných ustanovení vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších noviel ako aj z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky*“.

Najvyšší súd v rámci dovolacieho konania uviedol, že sťažovateľ podal dovolanie proti uzneseniu krajského (odvolacieho) súdu. Z tohto dôvodu najvyšší súd skúmal prípustnosť podania dovolania z hľadiska kritérií podľa ustanovenia § 239 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktoré pojednáva o prípustnosti podania dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prijatého vo forme uznesenia.

Okrem toho sa dovolací súd sústredil aj na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 OSP, ktoré taxatívne ustanovuje dôvody na podanie dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na to, či má podobu rozsudku alebo uznesenia.

Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie sťažovateľa nespĺňa dôvody prípustnosti ani podľa § 237 OSP, ani podľa § 239 OSP.

K sťažovateľom tvrdenému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci krajským súdom dovolací súd okrem iného uviedol: „*Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O. s. p.*“

V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia najvyšší súd vyslovil: „*S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.*“

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že dovolací súd sa zaoberal otázkou prípustnosti dovolania sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu, a keďže dospel k záveru, že dovolanie nie je v danom prípade prípustné, nezaoberal sa už otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia.

V nadväznosti na uvedené považuje ústavný súd za významné poukázať na podstatu námietok sťažovateľa, ktorý rozhodnutiam všeobecných súdov v danej veci vytýkal nesprávne právne posúdenie veci pri správnej aplikácii právnej normy. Kľúčovým pritom bolo právne posúdenie toho, či sťažovateľ ako súdny exekútor v rámci exekučného konania pri návrhu na schválenie rozvrhu výťažku správne vypočítal svoju odmenu. Na rozdiel od okresného súdu a krajského súdu sťažovateľ tvrdil, že v súlade s právnymi predpismi mu patrí odmena z vymáhaného nároku, a nie z pohľadávky, ktorá bola v rámci exekučného konania vymožená.

Ústavný súd zastáva názor, že námietky sťažovateľa v takejto podobe sa voči uzneseniu najvyššieho súdu, ktorý sa touto otázkou vôbec nezaoberal, javia ako irelevantné. Najvyšší súd súladne s ústavou najskôr posúdil procesné predpoklady na svoje rozhodovanie a ak zistil neodstrániteľnú prekážku, nemohol posudzovať vznesenú námietku v jej merite.

Sťažovateľ mal možnosť dané námietky uplatniť včas vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu. Ústavný súd navyše odôvodnil, že sťažnosť sťažovateľa v tejto časti musela byť odmietnutá pre oneskorenosť.

Ústavný súd teda nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 175/2010 z 22. septembra 2010, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2011